

Spominjajmo se v molitvah rajnih!

Upokojeni profesor-duhovnik umrl. V bolnišnici v Slovenjem Gradcu je umrl po daljšem bolehanju na srcu g. Ernest Terstenjak, profesor v pokopu. Rodil se je 23. decembra 1870 v Ljutomeru. Mašniško posvečenje je prejel leta 1894. Kaplan je bil pri Sv. Ani v Slov. goricah, v Slov. Bistrici in v Kamnici. Služboval je kot kurat v kaznišnici v Gradcu in za tem je bil sprejet v vojaško službo in je bil kurat v Trstu in Pulju. Ko je končal na vseučilišču v Gradcu prirodoslovne nauke, je bil imenovan za profesorja v Inomostu. V svetovni vojni je vršil posle vojaškega duhovnika na ruski ter italijanski fronti. Po vojni je deloval na učiteljsku v Mariboru, pozneje pa kot vojaški kurat v Valjevu do upokojitve. V pokopu je bil nekaj časa hišni duhovnik pri grofu Pachtu v Zg. Sv. Kungoti, nato pa župni upravitelj pri Sv. Juriju ob Pesnici. Srčna bolehnost ga je prisilila, da je opustil dušno pastirstvo in se je preselel k Sv. Martinu pri Vurbergu, od tam pa v slovenjegraško bolnišnico, kjer je opravljal vestno službo hišnega duhovnika. Blagopokojni je bil vesten ter goreč duhovnik in zaveden Slovenec tudi v vojaški službi pod staro Avstrijo. Velik prijatelj je bil dijaštva, katerega je podpiral in pripomogel dvema nečakoma, da sta danes duhovnika. Pogreb se je vršil zadnji petek dopoldne. Truplo pokojnika so ob 10 prenesli iz bolnišnice v mestno župno cerkev, kjer so bile molitve, nato pa pridiga in žalna sv. maša. Na zadnji poti je rajnega spremljalo 23 duhovnih sobratov, zdravniki iz bolnišnice, setre usmiljenke, predstavniki mesta, mestnih ustanov in oblasti ter velika množica ljudstva. V cerkvi mu je govoril poslovljni govor dekan msgr. Fr. Ks. Meško, nato sta dva njegova nečaka — župnika Weingerl — opravila zanj sv. daritev. Ob odprtem grobu se je profesorju zahvalil za petletno delovanje v bolnišnici upravnik g. primarij dr. Ljotze Simoniti. Peveci so zapeli žalostnico in zemlja je pokrila telesne ostanke blagega in plemenitega duhovnika.

Zadnje spremstvo g. zlatomašnika Jakoba Cinglaka. V zadnji številki je poročal »Slov. gospodar« o smrti 83 letnega zlatomašnika Jakoba Cinglaka v Ptuj. Pogreba se je udeležilo zelo mnogo ljudi, ker je bil blagopokojni dobro znan. Pogrebni sprevod je vodil g. ptujski prošt Greif ob asistenci štirih duhovnikov in navzočnosti 41 duhovnih sobratov. Iz proštove poslovilne pridige smo poslušalci izvedeli, da je bil rajni zlatomašnik šestkrat upravitelj raznih župnij in med temi dvakrat velike vojniške fare, kjer je deloval 28 let. Kot upokojenec je tudi v Ptuj rad pomagal v prostiškiji cerkvi, dokler ga ni priklenila bolezen na bolniško posteljo. Kakor vse druge razne križe in težave, je prenašal tudi bolezen z zgledno potrpežljivostjo ter vdanostjo v voljo božjo. Na pokopališču se je poslovil od zlatomašnika v imenu prevz. g. škofa njegov prijatelj g. stolni kanonik dr. Ivan Zagar iz Maribora. Zahvalil se je umrlemu za dolgoletno dušno pastirsko skrb in ljubezen, za katero mu bo Bog obilen plačnik!

V visoki starosti 78 let je pretekli dni v Soboti umrl oče tukajšnjega odvetnika Bajlec

Jožef, katerega zemeljske ostanke so prepeleli ob veliki udeležbi ljudi v njegov rojstni kraj Bogojno. Isti dan smo pokopali tudi mlado dijakino Samec Nadico, katero je neizprosna smrt iztrgala iz rok ljubečih staršev v rani mladosti. Bog jima daj nebеса — ostalim pa naše sožalje!

V cvetu mladosti je 25. julija v Turnišču mirno v Gospodu zaspal 25 letni posestnikov sin Raščan Jožef, ki ga je že dalj časa mučila zavratna bolezen — jetika. Kljub vsestranskemu prizadevanju staršev, da bi sina ohranili pri življenju, mu smrt ni prizanesla in nas je zapustil. Naj mirno počiva, a preostlim naše sožalje!

Smrtna kosa pri Sv. Barbari v Halozah. V tem tednu je zopet imela smrt svoj pohod po naši župniji. V Paradižu je umrl ugleden možak-poštenjak kmet Kolednik Franc iz znane Brkove hiše. Bil je veren katoliški mož, dober sosed in dober gospodar. »Slov. gospodar« je zahajal od začetka v to hišo. Rajni je bil prijazen, gostoljuben človek, ki ni zavrgel siromaka in popotnika. Star je bil komaj 48 let. Zapuščal ne-doletne otroke z materjo-vdovo. Isti dan, kakor Kolednik, je bil pokopan ubogi trpin viničar Jakob Emeršič iz Gradišča. Bil je viničar mnogim vinogradnikom in je kot tak veliko trpljenja prestopal pri delu, pa malo dobrega. Pokopan je bil

tudi Emeršič Franc, bivši posestnik v Brezovcu. Iz vojne je prinesel s seboj neozdravljivo bolezen, kostno jetiko. Zaman si je prizadeval za priznanje invalidnine. Nazadnje pa je umrl tudi nek novorojenček. Skupno torej štiri smrti v enem tednu. Vsem žalujočim naše sožalje — vsem rajnim pa mir in pokoj!

Smrt zaslužnega javnega delavca. V šmarju pri Jelšah so 2. avgusta pokopali zaslužnega javnega delavca Antona Grobelška. Rojen leta 1865, se je leta 1899. poročil s Franciško Lorgarjevo iz Senove, s katero je imel devet otrok, izmed katerih jih živi še osem. Bil je vnet cerkveni pevec, soustanovitelj Kmečke posojilnice in njen blagajnik do leta 1925., poleg tega pa še cerkveni ključar šmarske cerkve in romarske cerkve pri Sv. Roku. Njegova zasluga je, da se je obnovila kapelica in križev pot. Proti vsem, kateri so prišli z njim v stik, je bil ljubezniv in nadvse ustrežljiv. Svoje obširno posestvo je kljub visokim letom opravljal do smrti. Naj počiva v miru! Žalujočim naše sožalje!

Smrt mladega moža. V Podvinu pri žalcu so pretekli mesec pokopali posestnika Antona Rozmana. Pokojnik je bil skozi in skozi dober krščanski mož in zvest naročnik našega lista. V 39. letu starosti je, previden s sv. zakramenti, zapustil pet malih nepreskrbljenih otrok in žalujočo ženo. Od aprila je bolehal na leđvicah. Tej bolezn se je pridružil še prehlad in tako je bilo vse zdravljenje zaman. Naj v miru počiva — preostlim naše sožalje!

Dopisi

Mariborska okolica

Pobrežje pri Mariboru. Fantovski odsek in Dekliški krožek priredita v nedeljo, 11. avgusta, ob 15 na letnem telovadišču ob Slomšekovem domu prvi telovadni nastop. Na predvečer slavnostne fanfare. Vabimo Pobrežane in Mariborčane ter vse bližnje odseke in krožke, da nas polnoštevilno obiščejo! Pridite vsi na naš mladinski praznik! Po nastopu narodna zabava. Sodeluje gasilska godba Maribor.

Dravske polje

Ptujska gora. V nedeljo, 11. avgusta, priredi vodstvo Marijinega svetišča na Ptujski gori veliko tombolo za popravilo znamenite starodavne cerkve. Z ob časa je v teku stoletij zapustn na tej lepi cerkvi sledove vidnega propadanja, kateri zahtevajo nujnega popravila, sicer je ta veličastna cerkev zapisana razsulu. Širša javnost je poklicana, naj vsak po svojih močeh nekaj stori, da se ta obljubljena romarska cerkev, zgodovinski in umetniški edinstven spomenik te vrste, otme razsulu. Sedaj se popravlja zunanost cerkve. Lahko se že ugotovi, kako krasen bo končni izgled cerkve, ko bo gotova. Posebno mogočna gotska okna in podporniki, ki obdajajo cerkev, so obnovljeni prišli spet do svojega prvotnega izraza in veljave. Južna in vzhodna stran z ba-

ročno kapelo sv. Franciška je že gotova, kar pa še ni niti polovica, a proračun je skoraj že izčrpan. Zato polagamo vse upanje v letošnjo tombolo, ki mora uspeti nad vse prireditve te vrste, ki smo jih imeli doslej. Pa saj so tudi dobili taki, da so vzbudili splošno zanimanje med Gorci in okoličani. Posebno Ptujčani se zelo zanimajo za našo tombolo, tako da bo ob tej priložnosti vozil poseben avtobus iz Ptuja. Gotovo ne bo nikomur žal dati 2 din za cerkev in zadeti katero izmed 15 tombol, kakor n. pr. 1. prvovrstna krava s teletom, 2.—5. moška kolesa, 6. žensko kolo, 7. namizna ura, 8. klaftra drv, 9. moška obleka, 10. ženska obleka itd. Vseh dobikov bo nad 400. tako da bo mogel zadeti vsak sebi primeren dobitek dobre kakovosti. Za pijačo in jedao bo tudi v obilni meri poskrbljeno. V primeru slabega vremena se tombola preloži za en teden. Tablice so že v razprodaji, zato hitro sežite po njih, ker po vsej okolici gre glas, da na Ptujski gori sreča čaka vas! — Ob prazniku Marijinega Vnebovzetja (na Veliki šmaren) traja romarski shod na Ptujski gori tri dni: 14., 15. in dne 16. avgusta. Romarji pridejo od blizu in daleč. Več procesij, ki gredo v šmarje pri Jelšah k sv. Roku in na Sladko goro, opravi mimogrede pri gorski Mariji svojo pobožnost. Na dan sv. Roka pa pridejo na Goro procesije iz Slivnice, Hoč in Cirkovce. Za spovednike bo poskrbljeno, tako da bo lahko vsak opravil svojo dolžnost.

»Tonček, priden si, moj. Tu bom pri tebi, zmeraj bom pri tebi. Ko ti bo boljše, ti bom pokazala mašino. Zdaj le lepo spi; kmalu ti bo boljše.«

Bolesten smehljaj je zaigral otroku okoli ust, potem je spet zaprl trudne oči. Tilka je vzela iz kovčega stekleničko z dišečo kolonjsko vodo, ulila si je nekaj kapljic v roko in obrisala z njo dečka po čelu in licih. Prijeten čist duh se je razširil po sobi.

Čez nekaj časa se je obrnila na moža, da ji je pokazal sobico, kjer se je lahko preoblekla. Ko se je vrnila čedno po domače opravljena, se možu ni zdela več tako tuja, ampak domača kot nekda. Njeno vedenje pa se ni spremenilo; bilo je hladno ko prej. Posteljina ji ni bila po volji, češ da je že vsa potna in umazana. Tedaj je šel mož in prinesel kup novo opranega perila. Z njegovo pomočjo je oblekla otroku novo srajco; medtem ko je on držal otroka, je hitro postlala posteljico in pognila sveže prte, potem je otroka spet rahlo položila in ga skrbno pokrila. — Tudi to ji ni bilo po volji, kako je bila posteljica postavljena, češ da otroku tako sonce ravno v obraz sveti. Poskusila jo je premakniti. Ko sama ni mogla, je priskočil mož, da bi ji pomagal. Pri tem je moral njeno roko prijeti, ki jo je dalj držal, kakor je bilo potrebno. Ona pa mu jo je iztrgala, kakor da jo je kaj pičilo. Njemu je udarila kri v glavo, rekel pa ni nič in se je usedel daleč od nje k oknu, medtem ko se je usedla ona zraven posteljice. Ne besede nista sprego-

vorila; tu pa tam se je žena na skrivnem ozrla po njem. Na zunaj se ni Bog ve kaj spremenil; edino dve gubi na čelu sta ga delali nekoliko starejšega in tisti prevzetni izraz na licu mu ni bil več tako očiten kakor nekoč. Danes je bil videti ves zdelan in zbit. Zaradi tega se ji je skoroda zasmilil in čez nekaj časa je dejala:

»Lahko greste in si spočijete; bom jaz pri otroku. Če bi bilo kaj treba; vas bom poklicala.«

S težkimi koraki je odšel v svojo spalnico in se je vrgel na posteljo. Toda po njegovi notranjosti so divjala čustva tako strašno, da ni mogel skleniti oči.

Popoldne je prišel doktor iz mesteca. Bil je še mlad gospod, ki se mu je Tilka predstavila kot nova gospodinja. Zdravnik je opazil prav materinsko skrb nove střežnice. Potem ko je poklicala moža, je zdravnik poskušal, da bi otroku očistil grlo; pa mu ni uspelo, ker je začel deček na ves glas hripati in ga je jelo dušiti. Doktor je mignil z rameni in je dejal, da je le malo ali nič upanja, da bi okrevljal. Ko je odšel, je vprašala Tilka moža:

»Ali so ga že spredili?«

»Ne. Saj je še premlad,« je odgovoril nevoljno.

»Z osmimi leti je treba otroka že prevideti,« je vztrajala na svojem; »šla bom k fari po gospoda.«

Tedaj se je vdal in je rekel:

»Ni treba, da bi sama hodila. Poslal bom hlapca.«

(Dalje sledi)

nje je začel zavoljo visoke stave, ki mu je med drugim zagotavljala brezplačno oskrbo in prenočevanje ves ta čas, toda pod pogojem, da ne bo v tem času nikoli obul pravih čevljev, temveč bo hodil samo v klobučevinastih copatah. Pogoje je točno izpolnil in s seboj je prinesel v domovino 136 parov ponošenih copat.

Nov svetovni mojster. Nov svetovni mojster je mister Albert Goodman iz Lakewooda v Ameriki, in sicer je dosegel, kakor poročajo, svetovno prvenstvo, kar se tiče pitja kave. V pol ure all točneje v 31 minutah in 52 sekundah je izpraznil nič manj nego 86 skodelic kave. Srečna Amerika, ki si lahko celo v današnjih prilikah privošči takšne rekorde!

Slovenske gorice

Negova. V nedeljo, 28. julija, je tukajšnji g. župnik v pokoji Bratkovič tiho obhajal svojo zlato sv. mašo. V svoji skromnosti ni hotel nobenih zunanjih slovesnosti, a farani so se mu vseeno izkazali hvaležne za blagodejno delovanje skozi 30 let v negovski župniji, saj jim je bil dober dušni pastir, pravi duhovni oče. Da posvetni duh ni zajel župnije v večji meri, je njegova zasluga. Bil je zaželjen pridigar, izkušen katehet, župljanom moder voditelj in svetovalec, dosleden in odločen, vedno dobre volje in dovipen, da je župnija lahko ponosna na svojega bivešega dušnega pastirja. Sedaj uživa zaslužen pokoj. Predčasno je moral v pokoj, sluh mu je odpovedal, sicer bi še iz srca rad pastiroval med svojimi ljubljenimi Negovci. Dobri farani niso mogli kar mimo zlatega jubileja svojega duhovnega očeta. Za zlato sv. mašo so mu okrasili cerkev, slovesno petje je donelo po hiši božji, molili so in darovali sv. maše, sv. obhajila za svojega blagega gospoda. Poklonili so mu duhovni šopek 652 sv. obhajil, ki so jih darovali za njegov časni in večni blagor. V udanosti, zvestobi in ljubezni mu vsi farani želimo še mnogo srečnih, veselih in zdravih dni med nami. Dobri Bog daj g. zlatomašniku dočakati še biserno sveto mašo, še več, ako je božja volja, enkrat pa nebesko krono v družbi vseh svojih faranov!

Sv. Trije Kralji v Slov. goricah. Na praznik Marijinega Vnebovzetja bomo prelepo proslavili Marijin god. Na predvečer bo pridiga, slovesne večernice in rimska procesija, na praznik sam rano, pozno in popoldansko opravilo. Romarji iz Slov. goric, Prekmurja in Medjimurja: pridite gotovo!

Sv. Urban pri Ptuj. Od Sv. Urbana poročamo, da nam je odšla 1. avgusta po lastni prošnji gdnica učiteljica in predsednika Dekliškega krožka Rezika Mohorkova na Hajdino pri Ptuj. Radi svojega prijaznega nastopa je bila povsod priljubljena. Najbolj jo bo pogrešal Dekliški krožek, ki ga je vodila več let. Članice krožka ji želimo obilo sreče in blagoslova na njenem novem službenem mestu! Prosvetno oblast pa prosimo, da nam da prav takšno učiteljico, kakor je bila gdnica Mohorkova.

Slovenska Krajina

Turnišče. Z neko otožnostjo smo vzeli na znanje vest, da je naš g. kaplan Holzedel Anton premeščen na župnijo v Dolnji Lendavi. K nam je prišel pred petimi leti kot novomašnik in skozi vsa ta leta vneto in neumorno opravljal kaplansko službo. Kot katehet je s pravo požrtvovalnostjo poučeval naše malčke verouk ter je v cerkvi vpeljal skupne molitve v književni slovensčini. Z uspehom je vodil tudi Marijino družbo. Kot tajnik Prosvetnega društva si je mnogo prizadeval, da je uredil in s pomočjo raznih podpor izpopolnil farno knjižnico. Glavno pozornost pa je obračal na to, da je bil med službo božjo pravi red. Na njemu lasten način je preprečil postopanje mladine okrog cerkve, ko se je vršila služba božja. Našemu agilnemu g. kaplanu kličemo iskreni »Zbogom« ter mu želimo, da bi tudi na novem službenem mestu Bog blagoslavljal njegovo delo! — Na njegovo mesto je dodeljen prekmurški rojak g. Kozar Lojze, ki se naj med nami prav dobro počuti! — V nedeljo, 11. avgusta, bo Vsemogočnemu daroval novo sv. mašo g. Magdič Ivan iz Renkovec, ki je študiral v Italiji.

Gomilici. Naše običajno Anino proščenje, ki bi se pri domači kapelici moralo vršiti že 28. julija, je bilo zaradi novih maš v sosednjih farah odloženo na nedeljo, 4. avgusta.

Beltinci. Le redko katera fara se lahko ponaša s tem, da bi imeli kar trije novomašniki na en dan svoje nove maše v eni župniji, kakor je to bilo pri nas v nedeljo, 28. julija. Na to slovesnost se je pri nas kljub neugodnemu vremenu zbralo ogromno število ljudi, ki so prihiteli od blizu in daleč. En novomašnik je pel sv. mašo na prostem, a dva v cerkvi. Pridigal jim je g. ravnatelj Radoha Jožef, ki je vse spravil v šole, in so njegov izbrani govor prenašali zvočniki, da so ga vsi lahko slišali.

Dokležovje. Po daljšem presledku smo v naši kapelici 4. avgusta zopet imeli novo sv. mašo, ki jo je Bogu daroval salezijanec g. Pintarič Stefan. Bog blagoslovi njegovo delo!

Nedelica. V drugi polovici preteklega meseca se je na Brezjah poročil naš rojak g. Zver Ivan, ki je pred kratkim končal pravosodno študijo na ljubljanskem vseučilišču. Za življenjsko družico je vzela učiteljico Juršič Hedviko. Čestitamo!

Bogojina. Te dni so nas zapustile akademčarke slovenskega katoliškega društva »Savica«, ki

so bivale med nami več kot teden dni. Med svojim bivanjem so priredile več primernih predavanj za naša dekleta ter so obiskale večino krajev lepe Slovenske Krajine, odkoder so odnesle, kakor so se izrazile, najlepše vtise in spomine. Veselilo nas bo, če nas še obiščejo!

Kapca. Pred nedavnim so naši fantje iz neznanega razloga napadli vračajoče se hotiške fante ter so jih s koli tako obdelali, da je en rekrut udarcem podlegel ter mrtev obelehal. Podivjanci so že prišli v roke pravice. Upamo, da jih bo kazen spametovala in jim za vselej zbila iz glave tako podivjanost, iz rok pa kole.

Savinjska dolina

Smartno ob Paki. V nedeljo, 28. julija, so imeli v Rečici ob Paki tukajšnji gasilci ob enem z gasilci iz Paške vasi in Mozirja vajo, ki je prav lepo uspela. Vsem k uspehu iskrene čestitke! — Zadnje čase se slišijo razne pritožbe tukajšnjih občanov. Ob nedeljah in praznikih, kakor tudi skoraj vsako noč, se na tukajšnji železniški postaji redno izlaga, oziroma nalaga les v železniške vozove in tudi v tako zvane »arpece«. Vse tukašnje ljudstvo pa tudi mimo vozeči se tuji se nad tem skrunjenjem nedej in praznikov na vso moč zgražajo. Radi ponočnega ropota in premetavanja desk in lesa pa se vznemirjajo ponoči seveda tudi vsi bližnji prebivalci, ki radi tega nimajo nikakega miru. Ob nedeljah in praznikih — pozno zvečer — pa so se v zadnjem času pričeli oglašati tudi »nočni junaki«, ki z vpitjem in razgrajanjem delajo nemir. Poslužujejo se pa pri tem raznih tujih kletvic, kar je pač znak njihove srčne kulture. Odkrili smo že tri takšne junake in vsi trije so — čudom čudo — iz »boljših« družin ter korajžni člani napredne organizacije. — Na železniški postaji v Paški vasi pa smo odkrili »novo zvezdo«, oziroma junaka iz Vel. vrha, ki si je izbral za svoj poklic: izzivanje ljudi. Ta svoj poklic dobro in prav pridno izvršuje, posebno ob nedeljah zvečer pri izletniškem vlaku, ki pelje proti Celju. Da bi dosegel boljši uspeh, nagovarja mlade pobalnice, da mu pomagajo.

Dravinjska dolina

Oplotnica. Kaj pravite, gospod urednik? Kot prijatelj naših kmečkih družin sem obiskal tri domove v oplotniški okolici. So to hiše, kjer je globoko vsidrana narodna in katoliška zavednost ter se tudi sigurno ne bo omajala. Povsod se čitajo naši listi »Slov. gospodar« ali »Slovenec«. Gospodarstvo se vodi razumno v mejah možnosti današnjega časa. Vesel sem se vračal domov, ker so bili povsod vjuidni. Na eni kmetiji pa sem bil posebno vzradočen: kljub manjšemu obsegu, saj redi troje govedi, je družina številna. Starši in

mislim osem ali devet otrok, od katerih pa niso vsi doma. Torej posebni zakonski blagoslov naših zdravih kmečkih korenin, zdravega rodu, ki pospešuje narodno notranjo moč. Vedite, gospod urednik, da Vam to sporočam s posebno častjo! Mnogo je po naši lepi Sloveniji še takšnih hiš in tudi takšnih številnih družin, kakor je gornja. Čutim veliko spoštovanje do njih in mislite, da ne zaslužijo posebne pohvale in nagrade? Mnenja sem, da bi bilo pravilno v političnih, gospodarskih in socialnih reformah, ki so pred nami, to bolj upoštevati kakor pa je upoštevano doslej. Tako bi se dalo pravo priznanje krepkim nosilecem našega slovenskega rodu in stebel-družinam jugoslovanske domovine. Sigurno se boste, gospod urednik, z menoj strinjali... — ce č.

Šmarski kraji

Sladka gora. V ponedeljek, 12. avgusta, bodo zopet prihajali k nam romarji; ob 18 bo prva pozdravna pridiga, v torek glavni romarski shod, v sredo pa že slovo od sladkogorske Marije. Mnogi so letos že prišli: mladi in stari, preprosti in nekaj tudi imenitnih. Občudovali so lepo Marijino svetšče, počastili Mater in Sina ter si prosili blagoslova. Za glavni romarski shod jih zopet prijazno vabimo z vseh strani, od blizu in daleč, da bo ta sicer miren in tih kraj odmeval Marijinih pesmi in poln živahnega vrvenja. Skupno se bomo zahvalili Kraljici miru, da nam je latega do zdaj ohranila, prosili jo bomo, naj nas tudi v bodoče varuje vojne in vsega huđega. Z veseljem pričakujemo romarjev iz daljnih Slov. goric, Prekmurja, od Sote in Save, prav tako prijazno vabimo bližje sosedje. Izredno dolga je bila lani procesija s Ponikve, naj bo letos enako od tam in iz drugih župnij! Prosvetno društvo bo priredilo v torek zvečer pomenljivo in pretresljivo predstavo »Mrtvaški ples«. Poiščimo zopet pota na Sladko goro, pohitimo k božji in svoji Materi, izprosimo si milost, da pot k Njej najdemo takrat, ko nas zagrabi smrt!

Dobje. Iz našega kraja se poredkoma oglašamo v »Slov. gospodarju«. Delo na kmetijah nas zaposluje iz noči v noč in nimamo časa misliti na težave, ki nas tarejo. Slabo vreme ovira vse leto poljska dela, ki se radi pomanjkanja delovnih moči niso mogla pravočasno izvršiti, radi česar bo letošnji pridelek zelo skromen. Vse to bo še povečalo revščino naših družin, od katerih so bile mnogim zavrnjene prošnje za nakazilo vojaške podpore, kar bi se moralo nujno popraviti, da se vsaj malo pomore tukajšnjemu prebivalstvu v njegovi stiski. Posebno je bila prizadeta Vodiškova družina iz Slatine pri Dobju, od katere so bili odsotni poleg gospodarja še trije sinovi, a strela je ubila njihovo pridno, komaj 18 let staro Nežiko.

Kmečka trgovina

Kako je z živili?

Najvažnejše življensko sredstvo je kruh. Zato je umljivo, da se s tem v zvezi posveča pri nas največja pažnja baš ceni pšenice. O tem imamo vsako leto obširne razprave, ki so posebno letos, v dobi obče stiske, prišle posebno do izraza. Konec temu je napravila vlada z uredbo o letošnjih cenah pšenice. Osnovna cena za pšenico je določena na 250 din 100 kg, to pa le, če 1 hl pšenice tehta 76 kg. Pšenica boljše kakovosti, katere 1 hl teža je preko 76 kg, je dražja za 2.50—12.50 din in znaša torej 252.50—262.50 din 100 kg. Pšenica slabše kakovosti, katere 1 hl teža je manjša kot 76 kg, je pa cenejša za 2.50—15 din in znaša 235—247.50 din 100 kg. Za stroške in zaslužek pa smejo trgovci z žitom gornjim cenam zaračunati največ 13 din za 100 kg, tako da bi stala najboljša pšenica z 1 hl težo 81 kg 275.50 din 100 kg, a z 1 hl težo 70 kg 248 din 100 kg.

S to uredbo se ob enem razveljavljajo vsi predpisi, ki so izšli doslej o cenah pšenice. Prekrški (če bi kdo draže prodajal ali ceneje kupoval) se bodo kaznovali s šestimi meseci zapora in denarno kaznijo od 1000 do 100.000 din. Kazni izrekajo okrajna sodišča. Vso pšenico, kolikor je bo za prodati, bo odkupil Prizad, ki je v ta namen dobil od ministrstva financ 800 milijonov din.

Vlada je določila cene tudi za koruzo, in to 170 din za 100 kg. K tej osnovni ceni se smejo pristeti stroški prevoza in 12% zaslužek. Toda ker koruze ni dobiti, je povsod dražja, kajti vsak raje plača malo več, ne glede na od vlade določeno ceno, samo da koruzo dobi. Tako je da-

nes stvarno koruzo skoraj povsod 225—250 din. To ceno bo imela tudi bolgarska koruzna, uvožena v našo državo. Pri koruzi torej vidimo, da ne zadošča samo vladno določanje cen, kajti kljub vsem določbam cene naraščajo. Treba je ob enem poskrbeti tudi za dovoljne količine blaga, če se hoče z določenimi cenami doseči tisti uspeh, zaradi katerega je bila uredba izdana. Kakor je primer pri koruzi, bo najbrž tudi pri pšenici, to je, da se bodo kljub uredbi cene dvignile, če ne bo na razpolago dovolj blaga.

Cena ranega krompirja se suče okrog 105 din za 100 kg. Vendar se rani krompir ne kupuje v velikih množinah, ker za zalogo raje vsak kupi pozni krompir. Nemci so za krompir obljubili sicer boljše ceno (nad 150 din 100 kg), a vlada je radi pomanjkanja krompirja v državi in radi pomanjkanja živil sploh, prepovedala vsak izvoz krompirja. Kakšna bo cena poznega krompirja, se še zaenkrat ne ve, kaže pa, da se bo sukala okrog 150 din 100 kg.

Vedno bolj se širijo glasovi o enotni moki in enotnem kruhu. Govori se celo o uvedbi živilskih nakaznic. O enotni moki in enotnem kruhu je bilo govora že v merodajnih vladnih krogih, dočim o uvedbi živilskih nakaznic ve povedati le ljudska govorica. Vse to nam pa jasno kaže, da se bližamo z naglimi koraki splošnemu pomanjkanju tako živil kakor tudi življenjskih potrebščin. Krivda radi tega pa leži v vojni in na splošni blokadi Evrope, v katero smo kljub nevtalnosti pahnjani tudi mi, tako da nosijo težka vojna bremena vsi narodi Evrope, pa čeprav ne po lastni krivdi.